

Một số câu hỏi cần được trả lời

Tôn Thất Thiện

Đã lâu rồi tôi không có viết gì trong tờ báo này. Chắc cũng có bạn đọc muốn biết tại sao.

Lý do rất giản dị: từ hơn một năm nay, nhất là trong mấy tháng gần đây, những gì mà tôi muốn nói đã có những người có tư cách hơn tôi nói rồi. Những người đó là những người ở trong nước: Hà Sĩ Phu, Lữ Phương, Nguyễn Kiến Giang, Hoàng Minh Chính, Nguyễn Thanh Giang, Nam Long, Vũ Cận, Trần Minh Thảo, Nguyễn Hộ, Bảo Cự và nhiều người khác nữa, mà tôi chưa được biết. Những gì mấy người này nói có giá trị gấp trăm lần những gì tôi hoặc người khác ở ngoài xứ có thể nói.

Tôi, cũng như một số anh em ở ngoài nước, chỉ là một người thông hiểu được một số sự kiện qua trí tuệ, nghiên cứu lịch sử, cùng những điều quan sát ở các nước tiên tiến, và có thể nói lên những gì mình nghĩ là đúng, là phải trong tự do, an toàn. Trường hợp của những người trên đây khác hẳn. Họ là những người nhờ

là một số đồng chí mơ được xuất ngoại làm công dân một nước khác.

5. Anh có lời nhắn nhủ nào đối với cộng đồng người Việt trong và ngoài nước ?

Đối với người trong nước, tôi muốn nhân cơ hội nói lên một sự kiện đau buồn cho thân phận Việt Nam. Hiện nay các môn võ như võ Đại Hàn (Thái Cực đạo), võ Nhật Bản (Karaté, Nhu đạo), võ Tàu (Thiếu Lâm, Võ Đang...), võ Tây phương (Boxe) đều được nhà nước nâng đỡ và cho phép sinh hoạt dễ dàng. Trong khi đó, môn võ của người Việt Nam như Vovinam-Việt Võ Đạo thì vẫn chưa được công nhận và cho phép sinh hoạt rộng rãi trên địa bàn toàn quốc. Tại sao chúng ta cứ loay hoay lựa chọn những tinh hoa về văn hóa của người ngoại quốc để áp dụng cho người Việt Nam và xem thường tinh hoa văn hóa dân tộc?

Mặc dù vậy tôi tin rằng Việt Nam không thiếu gì những con người có tinh thần yêu nước, tất cả có lẽ là do thiếu thông tin, thiếu đối thoại để cùng tìm một hướng đi đúng đắn phát huy các tinh hoa và truyền thống dân tộc, như phát huy tinh hoa của môn võ thuật Vovinam-Việt Võ Đạo Việt Nam.

Đối với người Việt hải ngoại, tôi kêu gọi các phụ huynh học sinh hãy tích cực gởi con em mình đến các trung tâm Vovinam-Việt Võ Đạo để rèn luyện tinh thần và thể chất. Nơi đây các thế hệ thanh niên sẽ có dịp phát huy các truyền thống tốt đẹp của Việt Nam để sau này mang tài sức ra phục vụ đất nước. Đối với các hội đoàn, tôi kêu gọi sự ủng hộ đối với các chương trình xã hội nhằm giúp đỡ các trẻ em và những người bất hạnh đang bị bỏ rơi tại Việt Nam. Tìm cách giúp đỡ đồng bào ruột thịt đang sống thiếu thốn và khổ cực trong nước. Hãy yêu thương chính mình, yêu văn hóa, yêu đồng bào của mình trước khi nói đến những chuyện cao xa. Dù muốn hay không, chúng ta cũng đang chia sẻ thân phận Việt Nam, thân phận đó vinh hay nhục là do chính hành động của chúng ta ngày hôm nay quyết định. Gãy lại niềm tin và tương lai đất nước là nhiệm vụ của mọi người.

Nguyễn Văn Huy thực hiện

Địa chỉ liên lạc: Võ sư Trần Nguyên Đạo

70 rue du Maréchal Murat - 77340 Pontault Combault-France

chính bản thân đã có những kinh nghiệm đau đớn, không những về tinh thần mà còn về cả thể xác, bị bao vây kèm kẹp, nhưng nhờ trí tuệ sắc bén và lương tâm trong sáng, đã vượt ra khỏi sự bao vây kèm kẹp đó, công khai thú nhận lỗi lầm của mình và nói lên những gì mà họ thấy có trách nhiệm phải nói để cứu xứ sở và dân tộc ra khỏi tình trạng tan rã và lưu manh hóa (như Hà Sĩ Phu nói) kéo dài đã 20 năm nay. Đó không phải là một việc dễ làm. Phải can đảm lắm, cả về thể xác lẫn tinh thần, phải bất chấp nguy hiểm cho bản thân và tổn hại cho gia đình (đặc biệt là về phương diện kinh tế), phải lương thiện lắm mới làm được như vậy.

Những điều mấy người đó nói lên là những bài học, và vì mấy lâu nay tôi bận đọc - đọc đi đọc lại thật kỹ - những tài liệu mà họ là tác giả, nên tôi không có thì giờ để viết, hay đúng hơn, không thấy bị thôi thúc phải viết, vì biết rằng đã có người khác làm việc đó, và làm hay hơn mình.

Một văn hào Pháp đã nói rằng "Cái gì người ta cũng nói rồi, và lúc nào mình cũng đến trễ" (Tout est dit, et on vient toujours trop tard). Lúc đang đọc những gì của những người nêu trên viết, tôi cũng có cảm tưởng như vậy. Nhưng đọc xong, và nhất là vì đồng thời cũng có đọc một số bài của các đại tư tưởng gia của ĐCSVN, nghĩa là của những người cầm bút "do Đảng lãnh đạo" - không có ý kiến riêng mà chỉ trình bày quan điểm của Đảng một cách chính xác hơn người khác -, tôi thấy còn một số câu hỏi lớn cần phải đặt, nhất là cho những người vẫn khẳng định rằng chủ nghĩa Mác-Lênin chứa đựng "những giá trị bền vững" và cần phải "bảo vệ và phát triển".

Người cộng sản có quyền bất chấp quy luật ?

Ai cũng biết rằng danh từ "quy luật" là một danh từ mà mọi người cộng sản đều dùng thường xuyên; cấp càng cao dùng càng thường, và có vẻ thích thú và trịnh trọng. "Quy luật" được đề cập đến thường nhất là "quy luật" mác-xít về phát triển xã hội từ chế độ cộng sản nguyên thủy đến các chế độ phong kiến, tư bản chủ nghĩa, xã hội chủ nghĩa và cộng sản chủ nghĩa.

Theo "quy luật" này thì một nước ở tình trạng phong kiến, đang còn nặng về nông nghiệp, khi phát triển đến độ cao nhất của nó phải chuyển lên chế độ tư bản, và chế độ tư bản - mà đặc trưng là công nghiệp phát triển - khi đến độ cao nhất của nó tất phải chuyển lên chế độ xã hội, phát triển đến mức độ cao nhất, sẽ phải chuyển lên chế độ cộng sản. Yếu tố căn bản của những sự chuyển biến này là yếu tố phát triển kinh tế.

Nhưng thực tại không xảy ra như trên đây. Như học sinh trung học nào cũng biết, Nga đã do từ tình trạng phong kiến được đưa thẳng lên chế độ xã hội chủ nghĩa, không phải do tiến trình phát triển đúng "quy luật" của Mác, mà do cuộc cách mạng chính trị của những người tự xưng là mác-xít.

Trong mấy thập niên từ 1917 đến 1989, các lý thuyết gia cộng sản đã giải thích sự đột giai đoạn này bằng thuyết nói rằng vì là thiên tài nên Lenin đã phát triển "sáng tạo" thuyết của Mác cho phép đi tắt như vậy. Trong 50 năm, nhờ Stalin theo đuổi chính sách phát triển kỹ nghệ và gây dựng được một lực lượng quân sự quy mô với bất cứ mọi giá nên Liên Xô đã nhanh chóng trở thành một đại cường quốc. Do đó không mấy ai đặt vấn đề Lenin đã vi phạm trầm trọng "quy luật" phát triển của Mác.

Nay, sau những gì xảy ra ở Đông Âu và Liên xô từ năm 1989, vấn đề Lenin vi phạm trầm trọng "quy luật" phát triển xã hội của Mác không những có thể, mà lại phải đặt ra, và phải được trả lời dứt khoát. Có những câu hỏi cần đặt ra, một số có tính cách tổng quát, một số liên quan đến cá nhân hay đoàn thể. Trong loại đầu có câu sau đây. Nó có ba vế.

1. Nếu chấp nhận một điều gì là "quy luật" thì quy luật ấy có thể ai vi phạm được không? Đặc biệt, dù không biết đến nó, hay biết đến nó mà không theo, hay áp dụng sai, hay phản bội (như những lý thuyết gia và lãnh đạo ĐCSVN không ngừng khẳng định) thì nó còn là "quy luật" hay không?

2. Nếu đã là "quy luật", có tính cách không cưỡng lại được, dù có muốn tránh né, áp dụng sai, phản bội, hay vi phạm nó cũng chẳng ảnh hưởng gì. Có phải thế không? Vì nếu thế, tại sao Liên Xô, đã đạt chủ nghĩa xã hội rất cao, lại đi lùi lại chủ nghĩa tư bản thay vì tiến lên chủ nghĩa cộng sản, đúng như "quy luật" phát triển xã hội của Mác?

3. Lênin, nói riêng, và những người cộng sản nói chung (mà đứng đầu là đám lãnh đạo ĐCSVN) có quyền gì cho mình bắt chấp "quy luật" của Mác phát triển xã hội không, và có khả năng làm việc đó hay không?

Thuyết tư bản rầy chết của Lênin sai

Một điều thứ hai được nhồi vào sọt tất cả những ai đứng trong hàng ngũ cộng sản - hoặc vào đảng hoặc chỉ theo đảng - là chế độ tư bản bắt buộc phải tiêu vong, bị chế độ xã hội chủ nghĩa thay thế, và hiện nay đang rầy chết. Đây là thuyết căn bản của chủ nghĩa Lênin. Nó là cơ sở lý thuyết, tổ chức, chính sách, hành động của Liên Xô, Đệ Tam Quốc Tế, và toàn thể phe tả trên toàn cầu trong suốt mấy thập niên sau 1917. Nó có vẻ rất khoa học, và những biến chuyển trên thế giới trong 60-70 năm đầu của thế kỷ XX tạo cảm tưởng rằng Lênin hoàn toàn đúng. Do đó đối với người cộng sản, hay thiên tả, thuyết về đế quốc của Lênin trở thành một giáo điều. Họ tin tuyệt đối vào nó. Nhưng từ ngày Stalin chết, đặc biệt từ lúc Gorbachev công bố (năm 1990) rằng nếu cứ tiếp tục chế độ cộng sản chủ nghĩa tất sẽ bị nghệt thở, đặc biệt về kinh tế, phải perestroika (đổi mới) triệt để mới thoát khỏi tình trạng đó, và nhất là sau khi cộng sản Đông Âu và Liên xô sụp đổ, trong khi các nước tư bản không những vẫn tồn tại mà còn phát triển mạnh và các nước cộng sản phải cầu xin sự giúp đỡ của họ, thì vấn đề Lênin đúng hay sai được đặt ra. Câu hỏi ở đây có nhiều vế:

1. Thuyết Lênin về chế độ tư bản phải biến thành đế quốc và rầy chết, đúng hay sai?

2. Tại sao các nước theo chế độ cộng sản lại bị nghệt thở về kinh tế và sụp đổ trong khi các nước theo chế độ tư bản đã không rầy chết mà còn phát triển mạnh?

3. Nếu chủ nghĩa Lênin sai, tại sao ông Hồ lại truyền nhập nó vào Việt Nam và ông ta và các lãnh tụ ĐCSVN lại ép buộc cả nước phải theo?

4. Sự bị ép buộc theo chủ nghĩa và chế độ cộng sản đã có những hậu quả gì đối với dân Việt Nam và nước Việt Nam?

5. Các lãnh tụ và lý thuyết gia ĐCSVN vẫn khẳng định rằng chủ nghĩa Mác-Lê sẽ thắng. Họ căn cứ trên cái gì để khẳng định như vậy khi hai ông thầy thiên tài của họ là Lênin và Hồ Chí Minh đã phạm sai lầm vĩ đại: Lênin đã sai lầm về chủ thuyết làm căn bản cho những chính sách đã làm cho dân tộc một nước lớn và giàu mạnh như dân tộc Nga phải chịu đói rách trong 70 năm chỉ để khám phá một sự thực kinh hoàng là mình đứng trên bờ vực thẳm; và Hồ Chí Minh đã sai lầm hoàn toàn khi tin tưởng vào một người phiêu lưu và một lý thuyết dẫn đến nghèo nàn và tuyệt vọng?

6. Nếu Lênin đã sai lầm trầm trọng vì thiếu sáng suốt, hay vì nói liều, thì lãnh đạo ĐCSVN còn có gì chính đáng để dùng "bạo lực cách mạng", như Lênin chủ trương, để trấn áp những người Việt Nam chỉ có tội là không chịu thờ Lênin và không chấp nhận chủ thuyết Lênin?

7. Ông Hồ đã thuật đi thuật lại nhiều lần là ông đã khóc và hoàn toàn tin tưởng vào Lênin và Đệ Tam Quốc Tế sau khi đọc luận cương của Lênin về vấn đề dân tộc và thuộc địa năm 1920, vì thấy Lênin đã chỉ cho ông phương thức đạt chủ nghĩa cộng sản đối với một nước chậm tiến như Việt Nam, chưa đến trình độ tư bản chủ nghĩa, và còn lâu mới đến trình độ xã hội chủ nghĩa. Lênin khẳng định rằng những nước phong kiến kinh tế nông nghiệp lạc hậu có thể bỏ qua giai đoạn tư bản chủ nghĩa đi thẳng lên giai đoạn cộng sản chủ nghĩa với sự trợ giúp của các nước cộng sản chủ nghĩa tiên tiến. Nhưng nay kinh nghiệm lịch sử đã chứng minh rằng ngay cả những nước công nghiệp phát triển và tự coi như đã đạt trình độ xã hội chủ nghĩa như Liên Xô và các nước cộng sản Đông Âu không những không đi lên trình độ cộng sản chủ nghĩa được, mà còn phải đi lùi lại trình độ tư bản chủ nghĩa thì Việt Nam làm sao "tiến nhanh, tiến mạnh, tiến vững chắc" lên trình độ xã hội chủ nghĩa, chớ đừng nói gì đến trình độ cộng sản chủ nghĩa, nhất là nay không trông nhờ gì được vào Nga hay các nước Đông Âu, và cũng không trông nhờ gì được vào Trung Cộng. Phải làm sao để Việt Nam có thể phát triển kinh tế được? Đi con đường nào đây? Nhất quyết tiếp tục đi theo con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội có phải là làm một chuyện vô vắn và sai quy luật không?

Giải đáp phải tìm trong thực tại

Những người cần phải giải đáp cho những câu hỏi trên đây là những người trong ĐCSVN, đặc biệt là cấp lãnh đạo và những lý thuyết gia của Đảng, vì họ vẫn tiếp tục tin tưởng tuyệt đối vào chủ nghĩa Mác-Lê, đòi hỏi dân chúng Việt Nam phải tiếp tục hy sinh để "xây dựng chủ nghĩa xã hội", và dùng những biện pháp thô bạo nhất để trấn áp những người không chia sẻ niềm tin của họ và đòi quyền đi tìm một con đường khác ít tai hại hơn.

Tất nhiên là giải đáp cho những câu hỏi trên chỉ có thể tìm ra trong thực tại, trong sự ghi nhận và phân tích một cách trung thực, khách quan và vô tư những gì đã xảy ra trên thế giới trong những năm qua và ngay dưới mắt chúng ta, trong những nước cộng sản chủ nghĩa - cũ hay đã biến đổi - và trong những nước tư bản chủ nghĩa, kể cả những nước Á châu trước đây không lâu vẫn không khác biệt gì với Việt Nam lắm, nhưng nay lại được xếp vào hàng những nước tiến triển và sung túc của thế giới.

Cuộc tìm tòi giải đáp có thể khởi đầu với sự mổ sẻ lời tuyên bố sau đây của ông Gennadi Zuygunov, lãnh tụ có tiếng là "đuya" của nhóm cộng sản trong Quốc hội Nga hiện tại, trong buổi tiếp xúc với cựu tổng thống Nixon ở Mạc-tư-khoa hồi tháng ba vừa qua. Đáp lại câu ông Nixon hỏi rằng nước Nga có khi nào trở lại chế độ cộng sản hay không, ông ta nói: "Không. Chúng ta không thể qua một con sông hai lần. Sau 75 năm chủ nghĩa cộng sản không có Chúa Trời, ngày nay ở Nga, Chúa Trời còn sống nhưng chủ nghĩa cộng sản đã chết".

Hay với thú nhận sau đây của Đặng Xuân Kỳ, viện trưởng Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác-Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh: "Thời đại ngày nay đã có những biến đổi rất to lớn so với thời đại của Lênin, càng khác xa thời đại Mác, Ăng-ghe-n... Đặc biệt, chủ nghĩa tư bản hiện đại từ sau chiến tranh thế giới thứ hai lại tiếp tục phát triển; trái ngược lại, chủ nghĩa xã hội hiện thực đã được xây dựng từ bốn đến bảy chục năm ở một loạt nước Đông Âu và Liên xô lại bị sụp đổ".

Tại sao? Nhân dân Việt Nam đòi hỏi lãnh đạo và những lý thuyết gia ĐCSVN làm công cuộc tìm tòi và cung cấp cho họ những giải đáp đầy đủ, chính xác và trung thực.

Tôn Thất Thiện (Ottawa, tháng 5-1994)